

Op 6 juli 1973, tussen een zware onweersbui en een zomerse stortbui, gingen we toch maar weer poolshoogte nemen. De Wulpen vlogen in kringen rond, bezorgd voor hun jongen; de Tortels koerden in het vochtige duinbos en ... de Filago stond er nog, de echte *Filago germanica*! Alleen in klein formaat en in gering aantal: enkele exemplaren van ongeveer 3 cm hoog, dwergindividueutjes die het kennelijk niet erg naar de zin hadden.

Daarmee eindigde onze eerste kennismaking met de viltkruiden. In 1974 trokken andere planten de aandacht; Aardkastanjes en Aardakers, Kroonkruiden en Kattokruiden, Gentianen en Glaskruiden. Daarover schrijf ik misschien een andere keer.

Het wordt nu lente. We gaan zoeken naar de Akker- en de Spatelviltkruiden. Mogelijk vinden we die ook, ergens in Europa. Als dat zo is hoort u het van ons.

Voordat we op zoek gaan bestuderen we eerst nog eens goed plaat 44 van Thieme's *Flora in Kleuren* en de mooie kleurenfoto's in Polunin's boek.

Literatuur

Henkels - Van Oostroom: Flora van Nederland. Groningen 1970.

Keble Martin: Thieme's Flora in Kleuren. Zutphen 1967.

Westhoff, c.s.: Wilde Planten, deel I, Amsterdam 1970.

Oberdorfer, E.: Pflanzensoziologische Exkursionsflora. Stuttgart 1970.

Polunin, O.: Bloemen en Planten van Europa. Wageningen 1970.

Foto van de schrijver

Adres van de schrijver:

J. A. Loterijman

Nogmaals een specht met 'Hoogtevrees'

Misschien als mosterd na de maaltijd, mag ik nog op het artikel van de heer A. Smit in *Natura* jan. '73, terugkomen. Bijna elke vogelliefhebber heeft wel een soort waaraan hij bijzondere aandacht wijdt. De liefde ten opzichte van de spechten, dateert bij mij reeds vanaf de veertiger jaren. Bijzondere omstandigheden stelden mij toen in de gelegenheid een uitvoerige literatuurstudie van de bonte specht te maken. Vandaar dat ik, toen ik het bovengenoemde artikel las, weer eens naar mijn oude aantekeningen greep.

Veel over het gedrag van de spechten vindt men in het deeltje van *Die Neue Brehm-Bücherei*: 'Die Buntspechte', geschreven door Dieter Blume. Over de spechtensmidse schrijft hij op bladzijde 20, het volgende: 'Der Buntspecht benutzt, drei Arten von Schmieden: Die einfachste ist wohl die *Klemmschmiede*, ein natürlicher Spalt in der Rinde, etwa zwischen Borkenstücken, an rindenlosen Holzstellen oder in einem rissigen Baumstubben. Daneben gibt es *Gabelschmieden*, die meist hoch an Bäumen in Astwieseln - manchmal auch in dünnen Gezweigen liegen. Die höchste Form stellen selbstgehackte *Nischenschmieden* an Stämmen oder dünnen Ästen dar.

Bezien we aan de hand van het hierboven geciteerde het artikel van de heer Smit, dan zien we dat zijn specht gebruik maakte van de hoogst ontwikkelde vorm, bij het maken van smidse. Mogelijk is men dan geneigd van een begenadigd kunstenaar te spreken, zoals de heer Smit de vraag betreffende de hoogtevrees stelde. We dienen er echter voor te waken, menselijke criteria bij het beschouwen van het gedrag van vogels te stellen. Deze beschikken nl. over een aantal gedragspatronen, welke ze vanaf de geboorte mee krijgen.

Een interessant punt blijft nog, of de specht de mogelijkheid heeft, om een keus te doen uit de drie mogelijkheden om een smidse te maken, of dat dit patroon ook reeds bij de geboorte vastgelegd is. Misschien moet men, bij de oplossing van dit probleem, ook nog bedenken, dat de spechten duidelijke individuele verschillen vertonen. Vooral bij veldstudie komt dit duidelijk naar voren. Een eerste vereiste is, dat men de beschikking over een terrein heeft, waar enige spechtenparen voorkomen. Mogelijk dat de heer Zwijnenberg ons nog eens iets over zijn ervaringen op dit gebied kan mededelen.

Adres van de schrijver: